

Računarska grafika

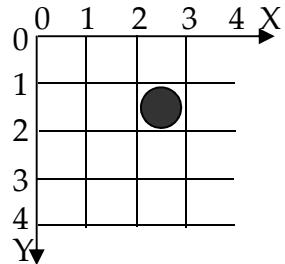
JavaFX - transformacije

Uvod

- Geometrijskim transformacijama objekata se menja njihov
  - položaj ← translacija
  - orientacija ← rotacija
  - veličina } ← { skaliranje ($S_x \neq S_y$)
  - oblik } ← { smicanje
- Geometrijske transformacije u Java FX biblioteci
  - primenjuju se na geometrijske primitive
- Primitive na koje se primenjuju transformacije mogu biti:
  - čvorovi scene
    - transformacija je atribut čvora, menja mu geometrijske karakteristike
  - primitive na kanvasu
    - transformacija je modalni atribut kanvasa
- Modalni atribut
  - primenjuje se tekuća vrednost na primitive koje se crtaju na kanvasu

Koordinate tačaka i piksela

- U JavaFX se koristi levi pravougli koordinatni sistem
- Koordinate tačke su realni brojevi dvostrukе tačnosti (`double`)
- Pikseli se nalaze u ćelijama rešetke sa celobrojnim koord.
  - celobrojne koordinate označavaju gornji levi ugao ćelije piksela

- Prikazani piksel
  - ima (celobrojne) koordinate (2,1),
  - centar piksela se nalazi na (realnim) koordinatama (2.5,1.5)
  - sve tačke sa koordinatama $2 \leq x < 3$ i $1 \leq y < 2$ se preslikavaju u dati piksel

Transformacija koord. sistema

- Koordinatni sistem (KS) roditeljskog čvora
  - KS grupe u kojoj se nalazi objekat (primitiva-oblik ili složeni čvor-grupa)
- Na osnovnom nivou, grupa predstavlja koren i čvor scene
  - KS korenog čvora je KS scene kojoj je pridružen odgovarajući graf scene
- Svaki oblik ima svoj lokalni KS u kojem se zadaju koord. oblika
- Podrazumevano:
  - KS oblika se poklapa sa KS roditelja
- Prilikom transformacije objekta transformiše se njegov lokalni KS
  - objekat je vezan za njega
  - koordinate tačaka objekta u lokalnom KS se ne menjaju
  - menjaju se koordinate tačaka objekta u KS roditeljskog čvora
- Transformacija objekta se svodi na preslikavanje koordinata
  - iz njegovog lokalnog KS u KS roditeljskog čvora

Načini transformacija u JavaFX (1)

- Postoje dva načina za specificiranje transformacije čvora u JavaFX
  - (1) pomoću metoda za specificiranje elementarne transformacije čvora
    - transformacija čvora je njegovo svojstvo (*property*)
    - metode za transformacije upravljaju odgovarajućim svojstvom čvora
    - `setTranslateX()`, `setTranslateY()`, `setRotate()`,
`setScaleX()`, `setScaleY()`
  - (2) pomoću objekata transformacija klase
    `Translate`, `Rotate`, `Scale`, `Sheer` i `Affine`
    - klase su izvedene iz klase `Transform`,
    - iz paketa `javafx.scene.transform`
    - klasa `Transform` je direktno izvedena iz klase `Object`
    - transformacija čvora je njegov atribut
    - pogodan način da se specificira sekvenca transformacija čvora

Načini transformacija u JavaFX (2)

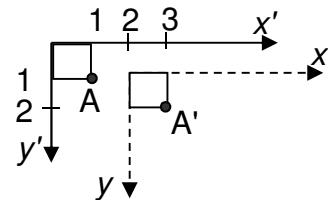
- Postupak kada se primenjuje 2. način:
  - najpre se dohvati tekuća transformacija
    - metod čvora `getTransforms()`
    - vraća rezultat tipa `ObservableList<Transform>`
  - na dohvaćenu transformaciju se nadoveže nova sekvenca transform.
    - za vraćeni objekat se poziva `addAll()`
    - sa listom argumenata klase potomaka `Transform`
  - transformacije u listi argumenata se primenjuju redosledom navođenja
- Ukoliko se primenjuju oba načina transformisanja čvora
  - prvo se vrši transformacija kojom se postavlja atribut čvora
  - zatim transformacija metodama koje postavljaju svojstva čvora

Translacija (1)

- Prvi način – metodima za postavljanje translacionih svojstava čvora:
`setTranslateX(double tx)`
`setTranslateY(double ty)`
  - `tx` i `ty` su pomeraji po `X` i `Y` osi koordinatnog sistema roditelja
  - to su koordinate koordinatnog početka lokalnog KS objekta u koordinatnom sistemu roditelja, posle translacije
- Drugi način – definisanjem atributa transformacije čvora
  - klasa kojom se opisuje atribut translacije je `Translate`
  - objekat klase `Translate` se može stvoriti konstruktorom klase:
`Translate(double tx, double ty)`
  - ili statičkim metodom klase `Transform`:
`static Translate translate(double tx, double ty)`

Translacija (2)

- Transformacija:

- Matrična jednačina translacije:

$$\begin{vmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & tx \\ 0 & 1 & ty \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} * \begin{vmatrix} x \\ y \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} x + tx \\ y + ty \\ 1 \end{vmatrix}$$

Primer translacije


```
Rectangle original = new Rectangle(5.0,5.0, 100.0,25.0);
original.setStroke(Color.GREEN); original.setFill(null);

Rectangle slikal1 = new Rectangle(5.0,5.0, 100.0,25.0);
slikal1.setStroke(Color.RED); slikal1.setFill(null);
slikal1.setTranslateX(90);
slikal1.setTranslateY(30);

Rectangle slikal2 = new Rectangle(5.0,5.0, 100.0,25.0);
slikal2.setStroke(Color.BLUE); slikal2.setFill(null);
Translate t = new Translate(25, 60);
slikal2.getTransforms().addAll(t);
```

Pivot

- Za opis atributa transformacija rotacije, skaliranja i smicanja (za koje se koriste klase Rotate, Scale i Sheer, respektivno)
  - osim parametara lokalne transformacije (na primer, ugla za rotaciju)
  - mogu se definisati koordinate tačke pivota
- Pivot je tačka u odnosu na koju se transformiše lokalni KS objekta
- Matrična jednačina transformacije u odnosu na pivot (p_x, p_y)
  - globani KS (KS roditeljskog čvora) se translira u tačku pivota
  - uradi se zadata transformacija lokalnog koordinatnog sistema
  - globalni KS se vrati inverznom translacijom u originalni koord. početak
- Matrična jednačina ima sledeći oblik:
- $$\mathbf{Q}' = (\mathbf{M}_T^{-1} * \mathbf{M}_x * \mathbf{M}_T) * \mathbf{Q} = \mathbf{M}' * \mathbf{Q},$$
  - $\mathbf{Q}'$ je slika, a $\mathbf{Q}$ original tačke, vektori-kolone
  - $\mathbf{M}_T$ je matrica translacije globalnog KS u pivot, a $\mathbf{M}_T^{-1}$ inverzna matrica
  - $\mathbf{M}_x$ matrica transformacije lokalnog KS za pivot kao koord. početak

Rotacija (1)

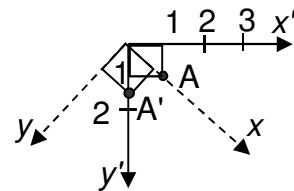
- Prvi način – metod koji postavlja rotaciono svojstvo klase Node:
`setRotate(double a)`
- Objekat se rotira
  - za ugao od `a` stepeni u smeru kazaljke na časovniku
  - oko tačke (pivot) koja se nalazi u centru objekta
    - preciznije – u centru opisanog pravougaonika oko objekta
    - opisani pravougaonik – granice plana (*layout bounds*) objekta, pre rotacije
- Drugi način - definisanjem atributa transformacije posmatranog čvora
  - klasa kojom se opisuje atribut rotacije je `Rotate`
  - objekat klase `Rotate` se može stvoriti jednim od konstruktora klase:
`Rotate(double a)`
`Rotate(double a, double px, double py)`
    - gde je `a` ugao rotacije, a `px` i `py` koordinate pivot-a
  - ili statičkim metodima klase `Transform`:
`static Rotate rotate(double a)`
`static Rotate rotate(double a, double px, double py)`

Rotacija (2)

- Matrična jednačina rotacije:

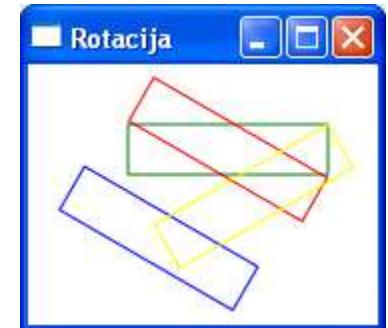
$$\mathbf{M}_T = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -px \\ 0 & 1 & -py \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \quad \mathbf{M}_R = \begin{vmatrix} \cos(a) & -\sin(a) & 0 \\ \sin(a) & \cos(a) & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$

$$\mathbf{M}_T^{-1} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & px \\ 0 & 1 & py \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \cos(a) & -\sin(a) & px - px * \cos(a) + py * \sin(a) \\ \sin(a) & \cos(a) & py - px * \sin(a) - py * \cos(a) \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \begin{vmatrix} x \\ y \\ 1 \end{vmatrix}$$
$$= \begin{vmatrix} (x - px) * \cos(a) - (y - py) * \sin(a) + px \\ (x - px) * \sin(a) + (y - py) * \cos(a) + py \\ 1 \end{vmatrix}$$

Primer rotacije


```
Rectangle original = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
original.setStroke(Color.GREEN); original.setFill(null);

Rectangle slikal1 = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
slikal1.setStroke(Color.RED); slikal1.setFill(null);
slikal1.setRotate(30);

Rectangle slikal2 = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
slikal2.setStroke(Color.BLUE); slikal2.setFill(null);
Rotate r1 = new Rotate(30);
slikal2.getTransforms().addAll(r1);

Rectangle slikal3 = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
slikal3.setStroke(Color.YELLOW); slikal3.setFill(null);
Rotate r2 = new Rotate(-30,150,30);
slikal3.getTransforms().addAll(r2);
```

Skaliranje (1)

- Prvi način - metodima koji postavljaju svojstva klase **Node**:
`setScaleX(double sx)`
`setScaleY(double sy)`
  - objekat se skalira koeficijentima (skala-faktorima) s_x i s_y u odnosu na pivot u centru opisanog pravougaonika oko objekta pre skaliranja
- Drugi način – definisanjem atributa transformacije čvora
  - klasa kojom se opisuje atribut skaliranja je **Scale**
  - objekat klase **Scale** se može stvoriti konstruktorima klase:
`Scale(double sx, double sy)`
`Scale(double sx, double sy, double px, double py)`
    - ili statičkim metodima klase **Transform**:`static Scale scale(double sx, double sy)`
`static Scale scale(double sx, double sy,`
`double px, double py)`
    - gde su s_x i s_y koeficijenti skaliranja duž X i Y osa, a (px,py) – pivot

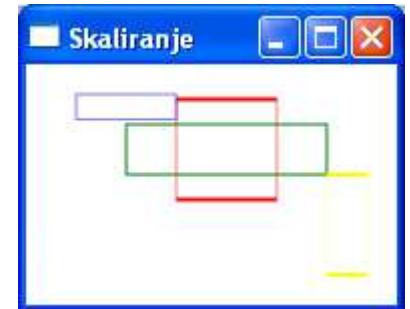
Skaliranje (2)

- Matrična jednačina skaliranja:

$$\mathbf{M}_T = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -px \\ 0 & 1 & -py \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \quad \mathbf{M}_S = \begin{vmatrix} sx & 0 & 0 \\ 0 & sy & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \quad \mathbf{M}_T^{-1} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & px \\ 0 & 1 & py \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} sx & 0 & px(1-sx) \\ 0 & sy & py(1-sy) \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} * \begin{vmatrix} x \\ y \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} sx*x + px(1-sx) \\ sy*y + py(1-sy) \\ 1 \end{vmatrix}$$

Primer skaliranja


```
Rectangle original = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
original.setStroke(Color.GREEN); original.setFill(null);

Rectangle slikal1 = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
slikal1.setStroke(Color.RED); slikal1.setFill(null);
slikal1.setScaleX(0.5); slikal1.setScaleY(2.0);

Rectangle slikal2 = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
slikal2.setStroke(Color.BLUE); slikal2.setFill(null);
Scale s1 = new Scale(0.5,0.5);
slikal2.getTransforms().addAll(s1);

Rectangle slikal3 = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
slikal3.setStroke(Color.YELLOW); slikal3.setFill(null);
Scale s2 = new Scale(-0.2,-2.0,150,55);
slikal3.getTransforms().addAll(s2);
```

Smicanje (iskošenje) (1)

- Smicanje čvora se može postići samo definisanjem atributa čvora
  - za razliku od translacije, rotacije i skaliranja
- Klasa kojom se opisuje atribut smicanja je Shear
- Objekat klase Sheer se može stvoriti konstruktorima klase:
  - Shear(double hx, double hy)
  - Shear(double hx, double hy, double px, double py)
  - ili statičkim metodima klase Transform:
    - static Shear shear(double hx, double hy)
    - static Shear shear(double hx, double hy,
double px, double py)
  - gde su hx i hy faktori smicanja duž X i Yosa, a (xp,yp) - pivot

Smicanje (iskošenje) (2)

- Matrična jednačina smicanja ima sledeći oblik:

$$\mathbf{M}_T = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -px \\ 0 & 1 & -py \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \quad \mathbf{M}_H = \begin{vmatrix} 1 & hx & 0 \\ hy & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \quad \mathbf{M}_T^{-1} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & px \\ 0 & 1 & py \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$
$$\begin{vmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & hx & -py*hx \\ hy & 1 & -px*hy \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} * \begin{vmatrix} x \\ y \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} x + hx*y - py*hx \\ hy*x + y - px*hy \\ 1 \end{vmatrix}$$

Primer smicanja


```
Rectangle original = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
original.setStroke(Color.GREEN);
original.setFill(null);

Rectangle slikal = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
slikal.setStroke(Color.RED); slikal.setFill(null);
Shear s1 = new Shear(0.2,0.2);
slikal.getTransforms().addAll(s1);

Rectangle slika2 = new Rectangle(50.0,30.0, 100.0,25.0);
slika2.setStroke(Color.BLUE); slik2.setFill(null);
Shear s2 = Transform.shear(0.2,0.2,100.0,42.5);
slika2.getTransforms().addAll(s2);
```

Afina transformacija - razlog

- Složenu transformaciju čini sekvenca elementarnih
- Može se zadati tako što se:
  - metodom željenog čvora scene `getTransforms()` dohvati tekuća sekvenca elementarnih transformacija pridruženih čvoru
  - zatim se metodom `addAll(t1, t2, t3, ...)` dodaju tekućoj sekvenci transformacije $t_1, t_2, t_3, \dots$
- Loša strana ovog postupka
  - atribut transformacije se svodi na listu elementarnih transformacija
  - njih je potrebno svaki put množiti da bi se dobila kompozitna matrica
  - nije sigurno da postoji i "keširana" kompozitna matrica
- Postoji način da se kompozitna matrica jedanput izračuna i zada kao matrica složene transformacije
  - tada se u vreme iscrtavanja ovom matricom množe samo karakteristične tačke čvorova i tako dobijaju njihove slike
  - može da utiče na efikasnost crtanja

Matrica afine transformacije

- Za slučaj 2D transformacija objekta:

$$\begin{vmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} m_{xx} & m_{xy} & t_x \\ m_{yx} & m_{yy} & t_y \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} * \begin{vmatrix} x \\ y \\ 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} m_{xx} \cdot x + m_{xy} \cdot y + t_x \\ m_{yx} \cdot x + m_{yy} \cdot y + t_y \\ 1 \end{vmatrix}$$

- Klasa kojom se opisuje atribut složene transformacije je `Affine`
- Objekat klase se stvara konstruktorom `Affine()`
  - objekat transformacije predstavlja matricu identiteta
  - metodima oblika `setMxx(double mxx)`, ..., `setTy(double ty)` se zadaju odgovarajući elementi matrice afine transformacije
  - metodom `void append(Transform am)` klase `Affine` se superponiraju transformacije `Translate`, `Rotate`, `Scale`, `Shear`
- Drugi način stvaranja – statičkim metodom klase `Transform`:
`static Affine affine(double mxx, double myx, double mxy,
double myy, double tx, double ty)`

Računanje matrice transformacije

- Atribut afine transformacije predstavlja preslikavanje
  - iz transformisanog lokalnog KS objekta u KS roditeljskog čvora
  - matrica transformacije se množi vektorima-kolonama tačaka da bi se one iz lokalnog KS transformisale u KS roditelja
- Transformisanje objekta:
  - pre transformacije lokalni KS se poklapa sa KS roditeljskog čvora
  - na objekat se primenjuje sekvenca transformacija: $t_1, t_2, \dots, t_n$
- Pri preslikavanju iz lokalnog KS u KS roditeljskog čvora
  - transformacije se vrše obrnutim redosledom: $t_n, \dots, t_2, t_1$
- Kada se tačka predstavlja vektorom-kolonom
  - vrši se prekonkatenacija matrica elementarnih transformacija
- Kompozitna matrica afine transformacije: $\mathbf{A} = \mathbf{T}_1 * \mathbf{T}_2 * \dots * \mathbf{T}_n$
  - redosled matrica u proizovdu odgovara redosledu transformacija kojima se transformiše objekat

Primer affine transformacije (1)

```
Rectangle original = new Rectangle(5.0,5.0, 100.0,25.0);
Circle tačkal = new Circle(105.0, 30.0, 2.0);
original.setStroke(Color.GREEN); original.setFill(null);

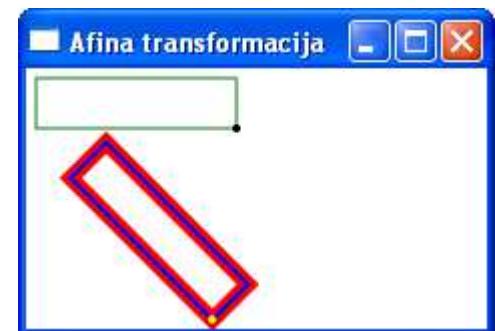
Rectangle slikal = new Rectangle(5.0,5.0, 100.0,25.0);
slikal.setStroke(Color.RED); slikal.setFill(null);
slikal.setStrokeWidth(8);
Translate t = new Translate(40,30);
Rotate r = new Rotate(45);
Affine a1 = new Affine();
a1.append(t); a1.append(r);
System.out.println(a1.getMxx()+" "+a1.getMxy()+" "+a1.getTx());
System.out.println(a1.getMyx()+" "+a1.getMyy()+" "+a1.getTy());
slikal.getTransforms().addAll(a1);
```

Primer afine transformacije (2)

```
Rectangle slika2 = new Rectangle(5.0,5.0, 100.0,25.0);
slika2.setStroke(Color.BLUE); slika2.setFill(null);
slika2.setStrokeWidth(2);
double k=Math.sqrt(2)/2;
Affine a2=Transform.affine(k, k, -k, k, 40, 30);
slika2.getTransforms().addAll(a2);
Circle tačka2 = new Circle(92.875, 125.175, 2.0);
tačka2.setFill(Color.YELLOW);
```

Matrica a1:

```
0.7071067811865476 -0.7071067811865475 40.0
0.7071067811865475 0.7071067811865476 30.0
```


Translacija u lokalnom sistemu

- Metodi koji postavljaju svojstva plana (*layout*) čvora:
`setLayoutX(double x)` i `setLayoutY(double y)`
- Metodi koji postavljaju translaciona svojstva čvora:
`setTranslateX(double x)` i `setTranslateY(double y)`
- Prvi par metoda translira objekat u njegovom lokalnom KS
  - lokalni KS objekta je vezan za KS roditeljskog čvora
- Drugi par metoda translira objekat u KS roditeljskog čvora
  - lokalni KS objekta vezan za objekat
- Najpre se primenjuje transformacija čvora u roditeljskom KS, a zatim translaciono pomeranje definisano planom čvora
- Korišćenje
  - svojstva plana se koriste za pozicioniranje čvora u roditeljskom KS
  - transformacija se tipično koristi za pomeranje čvora u animaciji